

"Bohatstvo" amerického kontinentu

Napísal Dáriuš Čarš
Utorok, 20 Júl 2010 13:42

Ďalšia úvaha nad bibliou a kultúrou Latinskej Ameriky o bohatstve amerického kontinentu...

Biblické čítanie:

Tým, čo to počuli, pridali ešte podobnosť, lebo bol blízko Jeruzalema a oni si mysleli, že sa už zjaví Božie kráľovstvo. A tak povedal:

"Istý človek vznešeného pôvodu odchádzal do ďalekej krajiny prevziať kráľovstvo a potom sa mal vrátiť. Zavolať si svojich desiatich sluhov, dal im desať mín a povedal im: "Obchodujte, kým sa nevrátim! Ale jeho občania ho nenávideli a vyslali za ním posolstvo s odkazom: "Nechceme, aby tento nad nami kráľoval.

Keď sa po prevzatí kráľovstva vrátil, dal si zavolať sluhov, ktorým dal peniaze, aby zistil, koľko kto získal. Prišiel prvý a vravel: "Pane, tvoja mína získala desať mín." On mu povedal:

"Správne, dobrý sluha; pretože si bol verný v maličkosti, maj moc nad desiatimi mestami."

Prišiel druhý a vravel: "Pane, tvoja mína vyniesla päť mín." Aj tomuto povedal: "Ty maj moc nad piatimi mestami." Iný prišiel a hovoril: "Pane, hľa, tvoja mína. Mal som ju uloženú v šatke; bál som sa ňu, lebo si prísny človek: berieš, čo si si neuložil, a žneš, čo si nezasial."

On mu povedal: "Zlý sluha! Podľa tvojich vlastných slov ňu súdim. Vedel si, že som prísny človek že beriem, čo som si neuložil, a žnem, čo som nezasial?" prečo si teda nedal moje peniaze peňazomencom a ja by som si ich bol po návrate vybral aj s úrokmi?" A tým, čo tam stáli, povedal: "Vezmite mu mínu a dajte ju tomu, čo má desať mín."

Oni mu vraveli: "Pane, ved' má desať mín!"

Hovorím vám: "Každému, kto má, ešte sa pridá, ale kto nemá, tomu sa vezme aj to, čo má." (Lk

"Bohatstvo" amerického kontinentu

Napísal Dáriuš Čarš
Utorok, 20 Júl 2010 13:42

19, 11 - 26)

Kultúrna úvaha:

Latinsko - americká

V podobenstve o zodpovednosti evanjelista Lukáš ukazuje jej osobný, ale aj spoločenský rozmer. Kráľovstvo sa buduje na základe individuálnej práce a zároveň v spolupráci so všetkými obyvateľmi, hľadajúc takto spoločné dobro. Každý musí prispieť, aby sa štát rozvíjal harmonicky v prospech všetkých.

Čo sa deje v Latinskej Amerike, tak bohatej na prírodné bohatstvá a zároveň s toľkými chudobnými? Aké stupne egoizmu tu existujú, keď sa bohaté sektory veľmi málo starajú o zlepšenie života tých, ktorí žijú v biede?

Aké politické a ekonomické dôvody sú tak dôležité, že rozvinuté národy uzavierajú svoje hranice imigrantom?

Azda nie sme zodpovední za rozdelenie sa o „našu mincu“ s tými, čo to potrebujú?

Je mnoho konkrétnych prípadov v Latinskej Amerike, ktoré dosvedčujú túto skutočnosť. Dovoľte mi, aby som aspoň v krátkosti predstavil jeden príklad z histórie Bolívie. Ide o banícke mesto Potosí, nachádzajúce sa na Altiplane. Medzi rokmi 1545 a 1558 objavili v tomto mestečku bohaté zásoby striebra. Za tri storočia prijalo Španielsko toľko striebra z Potosí, že by bolo možné z neho postaviť most z Potosí ponad oceán až k bránam španielskeho kráľovského paláca. Medzi rokmi 1503 až 1660 prijal prístav v Seville 185 tisíc kíl zlata a 16 miliónov kíl striebra, nerátajúc vzácne kovy, ktoré sa dostali do Španielska na čierno. Potosí malo roku 1573 asi 120 tisíc obyvateľov, čiže rovnaký počet ako Londýn a viac ako Sevilla, Madrid, Rím či Paríž. Odhaduje sa, že v roku 1650 mesto malo už 160 tisíc obyvateľov. Bolo to jedno z najväčších a najbohatších miest sveta tej doby, desaťkrát viac zaľudnené ako Boston, v časech, keď New York sa tak ešte ani nenazýval. Ale v dnešných dňoch je to mesto, o ktorom by sme mohli povedať toto: „Mesto, ktoré najviac dalo celému svetu a ktoré má teraz najmenej.“

Panna Mária, patrónka mesta Potosí a bane Bohatý vršok, aj tvar jej oblečenia kopíruje siluetu tejto bane

Navštívil som toto banícke mesto. Dnes je to naozaj skutočná bieda. Ešte sa tam doluje, ale už ani zďaleka nie tak ako kedysi. Baníci tam pracujú vo veľmi tvrdých podmienkach, povedzme, že v podmienkach ako pred dvesto rokmi. Jedine to je nové, že používajú lampy na batérie. „Bohatý vršok“ ako sa nazýva táto banícka štvrť, dnes už vôbec nie je bohatý. Ešte tam možno stretnúť zopár baníkov, či deti, ktoré predávajú turistom nejaké kamene z bane. Naozaj niečo, čo človeka pohne, smutná história. Bolívia a Latinská Amerika je plná takýchto príbehov nielen z minulosti. Súčasnosť je tiež plná takýchto nepochopiteľných protirečení. Nerastné bohatstvo latinskoamerických krajín im vlastne skôr spôsobuje chudobu ako skutočné bohatstvo. Prečo? Lebo neexistuje postoj skutočného rozdelenia sa.

"Bohatstvo" amerického kontinentu

Napísal Dáriuš Čarš
Utorok, 20 Júl 2010 13:42

Božie slovo sa nás pýta: prečo vzal kráľ mincu sluhovi, ktorý ju skryl zo strachu riskovať, a dal ju tomu, kto vyprodukoval viac? Božie slovo nás pozýva, aby sme dali našu mincu, aby pracovala pre spoločné dobro, pretože iba takto sa buduje spravodlivosť. Čo by sa stalo, keby všetci obyvatelia Latinskej Ameriky vedeli dobre a správne narábať s „mincou“, ktorú im Boh zveril pre všetkých? Dajme k dispozícii dary a prostriedky ktoré máme a budujme kontinentálne siete rozvoja, kde bude dôležité deliť sa, a nie súťažiť.

Boh nám všetkým daroval zem, vodu, prírodu, to všetko nádherné, čo môžeme nájsť vôkol nás.

Na zamyslenie:

Ako vnímam tento Boží dar, ktorý nám Boh uštedril pre všetkých?
Aký je môj postoj voči týmto darom, ktoré chcú prispieť k lepšiemu životu nás všetkých?
Čo robím, aby tieto dary boli spravodlivo používané?

Na stretnutie s vami, s Bibliou a kultúrami sa teší
Darius Čarš SVD, misionár v Bolívii